

**UCHWAŁA Nr XVII / 153 /16
RADY MIASTA RYPIN
z dnia 19 kwietnia 2016 roku**

w sprawie: przyjęcia sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie w 2015r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U z 2016r. poz. 446) oraz art.110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2015r. poz. 163 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1 Przyjąć sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie w 2015r. stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta Rypin

Jarosław Sochacki

UZASADNIENIE

Zgodnie z unormowaniem prawnym zawartym w ustawie o pomocy społecznej zadania pomocy społecznej w gminach wykonują jednostki organizacyjne - ośrodki pomocy społecznej; kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Przedstawione radzie gminy sprawozdanie jest więc spełnieniem ustawowego obowiązku Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie.

Sprawozdanie, stanowiące załącznik do uchwały uzyskało pozytywną opinię Komisji Rodziny, Zdrowia i Pomocy Społecznej.

Przewodniczący
Rady Miasta Rypin
Jarosław Sochacki

Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie w 2015 roku

Na podstawie art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej /tekst jednolity Dz. U. z 2015r. poz. 163 ze zm./ przedstawiam sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie w 2015 roku:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest wyodrębnioną jednostką organizacyjną administracji samorządowej realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej na podstawie ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku. Współpracuje w tym zakresie z samorządem, organizacjami społecznymi i pozarządowymi, kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb oraz umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Do Ośrodka mogą zgłaszać się o pomoc wszystkie osoby, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej i ciężkiej choroby, bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych. Ponadto Ośrodek obowiązany jest udzielać pomocy osobom opuszczającym zakłady karne, uchodźcom, ofiarom zdarzeń losowych i sytuacji kryzysowych, klęsk żywiołowych lub ekologicznych, a także osobom uzależnionym od alkoholu i narkotyków oraz ofiarom przemocy w rodzinie.

W roku 2015 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie realizował szeroki zakres zadań, wynikających z następujących ustaw:

- ustawy o pomocy społecznej;
- ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;

- ustawy o ochronie zdrowia psychicznego;
- ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- oraz Uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020

Ośrodek podejmował także wiele dodatkowych działań w celu podnoszenia jakości i poszerzenia usług świadczonych dla najuboższych i najbardziej potrzebujących mieszkańców Rypina. Współpracował przy tym z wieloma organizacjami pozarządowymi, instytucjami oraz osobami prywatnymi.

W 2015r. Ośrodek realizował zadania własne z zakresu pomocy społecznej w ramach środków przekazanych przez Radę Miasta i dotacji celowych oraz zadania zlecone w ramach środków przekazanych przez Wojewodę.

Z zakresu zadań własnych realizowano:

1. przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych
2. opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym
3. przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych
4. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na zaspokojenie niezbędnych potrzeb i specjalnych zasiłków celowych,
5. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
6. przyznawanie pomocy rzeczowej,
7. udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
8. świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania,
9. kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca w tym domu,
10. kierowanie do ośrodka wsparcia osób wymagających opieki,
11. dożywianie dzieci,
12. sprawienie pogrzebu,

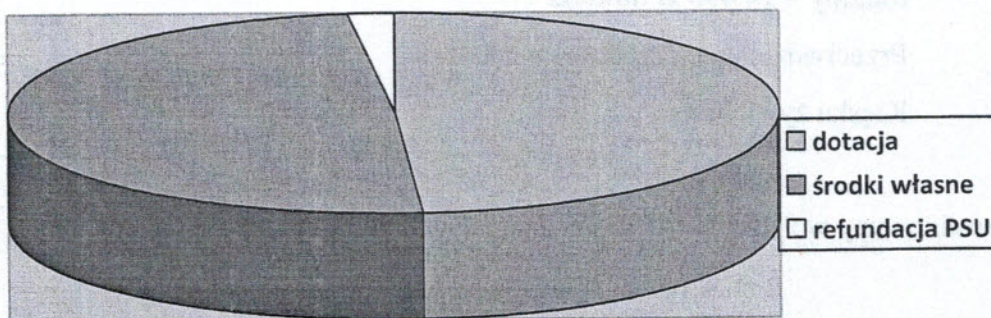
13. pracę socjalną, poradnictwo, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i innych ważnych spraw bytowych.
14. Poradnictwo prawne i psychologiczne
15. Prowadzenie dwóch świetlic terapeutycznych w ramach przeciwdziałania alkoholizmowi.
16. Prace społecznie użyteczne
17. Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny
18. Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Z zakresu zadań zleconych realizowano:

1. organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi
2. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywiolową

Budżet MOPS w 2015r. wynosił 5 271 249,00 zł w tym:

- 2 975 248,00 zł dotacja,
- 2 207 225,00 zł środki własne,
- 88 776,00 zł refundacja prac społecznie użytecznych.

Podział planu wydatków ze względu na źródło finansowania

W poszczególnych rozdziałach budżet przedstawiał się następująco:

179 844,00 zł	Przeciwdziałanie alkoholizmowi /działalność świetlic terapeutycznych/
36 967,00 zł	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej – dotacja
1 782 280,00 zł	Zasiłki i pomoc w naturze/zasiłki okresowe, celowe/ w tym - 1 467 170 zł dotacja
479 205,00 zł	Zasiłki stałe – dotacja
548 975,00 zł	Ośrodki pomocy społecznej /utrzymanie ośrodka pomocy społecznej/ w tym – 250 026 zł dotacja
301 452,00 zł	Usługi opiekuńcze /w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi/ w tym – 88 080 zł dotacja
1 133 660,00 zł	Pozostała działalność / prace społecznie użyteczne, dożywianie dzieci i dorosłych, utrzymanie noclegowni i osób bezdomnych, sprawienie pogrzebu/ w tym – 624 400 zł dotacja - 88 760 zł refundacja prac społecznie użytecznych
671 716,00 zł	Domy pomocy społecznej /opłatność gminy za osoby skierowane do dps/
93 650,00 zł	Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo – wychowawczych
23 000,00 zł	Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny – 14 400 zł dotacja
5 500,00 zł	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie
15 000,00 zł	Kłęska żywiołowa

Budżet został zrealizowany w 98,77 %

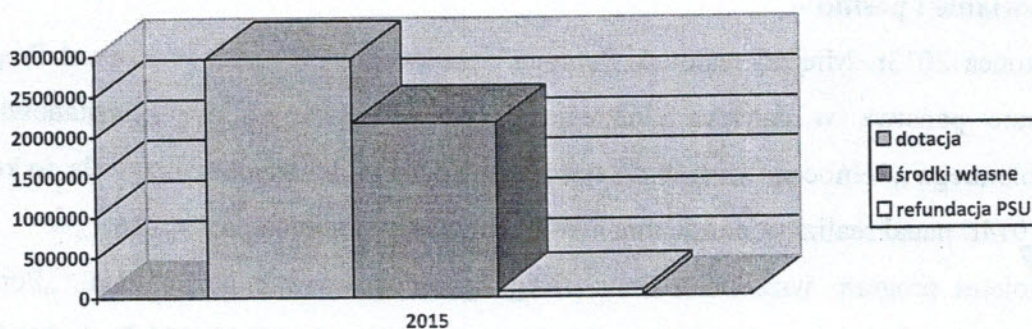
Wydatki wyniosły **5 206 512,50 zł** w tym:

172 152,41 zł	Przeciwdziałanie alkoholizmowi /działalność świetlic terapeutycznych/
36 900,00 zł	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej – dotacja
1 766 047,44 zł	Zasiłki i pomoc w naturze/zasiłki okresowe, celowe/ w tym - 1 465 477,44 zł dotacja

477 979,83 zł	Zasiłki stałe - dotacja
544 159,32 zł	Óśrodki pomocy społecznej /utrzymanie ośrodka pomocy społecznej/ w tym – 250 026 zł dotacja
298 991,26 zł	Usługi opiekuńcze /w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi/ w tym – 88 080 zł dotacja
1 102 548,62 zł	Pozostała działalność / prace społecznie użyteczne, dożywianie dzieci i dorosłych, utrzymanie noclegowni i osób bezdomnych, sprawienie pogrzebu/ w tym – 619 835,46 zł dotacja - 72 545,50 zł refundacja prac społecznie użytecznych
671 676,47 zł	Domy pomocy społecznej /opłatność gminy za osoby skierowane do dps/
93 537,35 zł	Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo – wychowawczych
23 000 zł	Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny – 14 400 zł dotacja
4 519,80 zł	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie
15 000,00 zł	Kłęska żywnościowa

Podział wydatków ze względu na źródło finansowania ukształtował się następująco:

- dotacja – 2 967 698,73 zł
- środki własne – 2 166 268,37 zł
- refundacja prac społecznie użytecznych – 72 545,40 zł

2 Podział zrealizowanych wydatków ze względu na źródło finansowania

Udzielone świadczenia przedstawiały się następująco:

Zasilki stałe – wydano decyzje dla 106 osób na podstawie których wypłacono 1 011 świadczeń /w tym: 853 świadczeń dla 87 osób samotnie gospodarujących, 158 świadczeń dla 20 osób pozostających w rodzinie/. Na realizację zadania wydatkowano kwotę pochodząca z dotacji w wysokości 477 979,83 zł.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne – dla osób pobierających zasiłek stały z pomocy społecznej niepodlegających obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu – na podstawie wydanych decyzji opłacono 873 składki dla 94 osób na kwotę 36 900 zł. Wydatkowana kwota w całości została pokryta z dotacji.

Zasilki okresowe – wydano decyzje dla 633 osób na podstawie których wypłacono 4 582 świadczenia / w tym: 4 022 świadczenia dla 548 osób z powodu bezrobocia, 38 świadczeń dla 16 osób z powodu długotrwałej choroby, 441 świadczeń dla 94 osób z powodu niepełnosprawności, 81 świadczenia dla 29 osób z innych powodów niż wymienione/. Wydatkowana kwota na realizację zadania w wysokości 1 465 477,44 zł. Wydatkowana kwota w całości została pokryta z dotacji.

Schronienie – pomocy w postaci czasowego schronienia udzielono na podstawie decyzji 11 osobom bezdomnym i wymagającym schronienia /Noclegownia dla Bezdomnych w Rypinie 7 osób, Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn i Kobiet Caritas Diecezji Włocławskiej we Włocławku – 3 osoby, Dom dla Samotnych Matek w Żołędowie – 2 osoby /matka z dzieckiem/ /. Łączna kwota wydatków na schronienie dla osób bezdomnych wyniosła 47 012,00 zł.

Dożywianie i posiłki –

Do końca 2013r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie realizował Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na podstawie ustawy o ustanowieniu Programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Ustawa obowiązywała do końca 2013r.

Od 2014r. nadal realizuje się zadanie dożywiania dzieci i dorosłych.

Wieloletni program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 ustanowiony uchwałą Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r. jako cel strategiczny przyjął ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym

uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim bezrobociem i ze środowisk wiejskich oraz osób dorosłych, w szczególności samotnych, w podeszłym wieku lub osób niepełnosprawnych.

Z Programu udzielano wsparcia w szczególności:

1. dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
2. uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej,
3. osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności osoby samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

Zapewnienie pomocy w zakresie dożywiania następowało w formie: posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Pomoc w zakresie dożywiania była przyznawana nieodpłatnie osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150 % kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1.

W ramach programu udzielono:

- 3 104 świadczenia w postaci zasiłki celowego na zakup posiłku lub żywności dla 712 rodzin /1886 osób w rodzinie/ na kwotę 637 290,00 zł;
- 600 świadczeń w postaci produktów żywnościowych na kwotę 51 995,52 zł
- 36 796 świadczeń w postaci posiłków na podstawie decyzji wydanych dla 365 osób w tym: posiłki dla 114 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej /10 856 świadczeń/, dla 196 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej /23 383 świadczeń/, dla 65 pozostałych osób otrzymujących pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej /2 557 świadczeń/.

Całkowity koszt realizacji programu wyniósł 868 098,00 zł, z czego 619 836,00 zł pochodziło z dotacji.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego /art. 17 ust. 1 pkt. 3 ustawy o pomocy społecznej/.

Zgodnie z art. 48 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej pomoc doraźna albo okresowa w postaci jednego gorącego posiłku dziennie przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić.

W ramach realizacji tego zadania przyznano pomoc w postaci jednego gorącego posiłku dziennie dla 103 osób. Za kwotę 42 822,84 zł zakupiono 5 036 świadczeń.

Usługi opiekuńcze – w tym:

- Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi – Zakres przyznanych specjalistycznych usług opiekuńczych obejmował zapewnienie dziecku z zaburzeniami psychicznymi rehabilitację fizyczną i współpracę ze specjalistami w zakresie wspierania psychologiczno – pedagogicznego i edukacyjno – terapeutycznego zmierzającego do wielokrotnej aktywizacji osoby korzystającej ze specjalistycznych usług.

Specjalistycznymi usługami o objęto 9 dzieci – 2 202 godzin usług. Koszt zadania wyniósł 88 080 zł i został pokryty w całości z dotacji.

- Usługi opiekunki domowej objęto 20 osób samotnych, chorych i niepełnosprawnych, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagały pomocy innych osób, a były jej pozbawione.

Liczba świadczeń wyniosła 9 746 godziny. Wydatki wyniosły 210 911,26 zł.

Z tytułu świadczonych usług odpłatność wyniosła 24 649,15 zł.

Zasiłki celowe i w naturze-

Całkowity koszt zadania wyniósł 300 734,55 zł w ramach którego przyznano 949 świadczeń dla 513 osób:

- 228 specjalne zasiłki celowe dla 145 osób i rodzin na kwotę 52 350,00 zł.

- 103 zasiłki celowe na częściowe pokrycie kosztów zakupu leków lub leczenia dla 71 osób na kwotę 12 154,55 zł.

- 22 zasiłki celowe na częściowe pokrycie kosztów remontu mieszkania dla 22 osób i rodzin na kwotę 2 700,00 zł.

- 4 zasiłki celowe na częściowe pokrycie kosztów zakupu niezbędnych przedmiotów użytku domowego dla 3 osób na kwotę 1 000,00 zł

- 7 zasiłków celowych na zakup odzieży dla 5 rodziny na kwotę 900,00 zł

- 576 zasiłki celowe na zakup opału dla 356 osób i rodzin na kwotę 228 400,00 zł

- 8 zasiłków celowych na częściowe zaspokojenie innych niezbędnych potrzeb dla 7 osób i rodzin na kwotę 1 230,00 zł.

- 1 zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego dla 1 rodziny na kwotę 2 000,00 zł.

Oplata za pobyt w domu pomocy społecznej – 26 osób na łączną kwotę 671 676,47 zł.

Odpłatność osób zobowiązanych za pobyt w dps wyniosła 5 243,60 zł.

Sprawienie pogrzebu przez Gminę Miasta Rypin przysługuje osobom zmarłym, które zamieszkiwały lub przebywały na terenie Miasta Rypina w przypadku braku osób lub instytucji wyrażających wolę jego dokonania, w tym osobom bezdomnym i należy do obowiązkowych zadań własnych gminy z zakresu pomocy społecznej.

W 2015r. pogrzeb sprawiono 6 osobom na kwotę 15 117,20 zł, w tym 1 osobie bezdomnej na kwotę 3 650 zł.

Prace społecznie użyteczne – do odbycia PSU w okresie od marca do grudnia zostało łącznie skierowanych 85 osób, które przepracowały łącznie 15 603 godziny.

Łączny koszt PSU wyniósł 122 010,30 zł. z czego 72 545,40 zł pochodziło z refundacji.

Zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową – w dniu 19 lipca 2015r. miały miejsce nawałnice i burze, które spowodowały znaczne uszkodzenia w budynkach mieszkalnych. Przyznano zasiłki celowe zgodnie z wytycznymi Ministra Administracji i Cyfryzacji w sprawie zasad udzielania ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych pomocy finansowej w formie zasiłków celowych, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, dla osób lub rodzin poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej dla 4 rodzin na kwotę 15 000,00 zł /dotacja/.

Finansowanie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej –

Zgodnie z art. 191 ust. 8 i 9 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub placówce opiekuńczo – wychowawczej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
  - 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
  - 50 % w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka.

Na realizację tego zadania w 2015r. poniesiono koszty w wysokości 93 53,35 zł dla 13 dzieci przebywających w pieczy zastępczej, w tym:

- rodziny zastępcze – 7 dzieci – 29 306,27 zł
- placówki opiekuńczo – wychowawcze – 8 dzieci – 64 231,08 zł.

Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny –

W 2015r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie złożył wniosek o dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystenta rodziny w ramach Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2015 – asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej i otrzymał dofinansowanie w wysokości 14 400 zł. Całkowity koszt zadania wyniósł 23 000,00 zł. Kwota 8 600,00 zł stanowiła wkład własny.

W ramach zadania zatrudniono asystenta rodziny, który objął opieką 14 rodzin /w tym 28 dzieci/ przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekunczo – wychowawczej.

Wigilia dla bezdomnych, samotnych i potrzebujących wsparcia –

22 grudnia 2015r. zorganizowano spotkanie wigilijne dla osób bezdomnych, samotnych i potrzebujących wsparcia. Koszt zorganizowania spotkania to 2 514,81 zł.

Przygotowano też 50 paczek świątecznych z najpotrzebniejszymi artykułami żywnościowymi za łączną kwotę 4 332,97 zł., celem wsparcia świątecznego uczestników spotkania wigilijnego.

Ze wsparcia świadczonego przez **Świetlice terapeutyczne** w ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ciągu 2015r. skorzystało 61 dzieci.

Całkowity koszt funkcjonowania świetlic to 171 152,41 zł, w tym:

- wyżywienie dzieci – 23 966,91zł.
- materiały do zajęć i edukacyjne oraz wyposażenie świetlic – 27 768,11 zł.
- koszty utrzymania lokali (czynsz, internet, telefon, usługi, remonty) – 18 996 ,55 zł.
- koszty osobowe – 101 420,84 zł.

Świetlice realizowały zadania:

I. Opiekunczo - wychowawcze

1. Zapewnienie dzieciom poczucia bezpieczeństwa
2. Pomoc w rozwiązywaniu problemów rodzinnych i osobistych
3. Wyrabianie poczucia odpowiedzialności za siebie i innych
4. Poznanie zasad zachowania się w miejscach publicznych
5. Nabranie szacunku dla pracy ludzkiej
6. Nauka tolerancji wobec innych ludzi
7. Wpajanie zasad higieny osobistej

II. Organizowanie warunków sprzyjających nauce:

1. Wprowadzanie zasad sprzyjających odrabianiu lekcji

2. Pomoc w odrabianiu lekcji domowych
3. Pomoc w nauce – niwelowanie braków z różnych przedmiotów
4. Rozwój indywidualnych zainteresowań

III. Rozwijanie zainteresowań plastycznych i muzycznych

1. Zapoznanie dzieci z różnymi technikami plastycznymi
2. Wyrażanie uczuć, doznań, cech osobowości w różnych formach
3. Rozwój wyobraźni twórczej
4. Wyrabianie umiejętności słuchania muzyki
5. Poznawanie różnych gatunków muzyki
6. Wykorzystywanie prac plastycznych do zajęć terapeutycznych.

IV. Promowanie zdrowego stylu życia

1. Przyswajanie wiedzy o zdrowiu
2. Odpoczynek – czynnik działający na psychikę i zdrowie
3. Przyroda jako czynnik oddziaływania na wychowanie, kształcenie właściwego stosunku do świata przyrody
4. Książki, czasopisma, prasa jako czynniki kulturotwórcze
5. Poznawanie kultury naszego regionu
6. Uczenie się konstruktywnych metod spędzania czasu wolnego

V. Organizowanie imprez okolicznościowych.

VI. Zajęcia terapeutyczne:

1. Udzielenie pomocy w odreagowywaniu emocji i napięć powstających na skutek wzrastania w urazowym środowisku domowym oraz niepowodzeń szkolnych i społecznych.
2. „Przepracowanie” podstawowych urazów przejawianych przez uczestników w relacjach z rówieśnikami i dorosłymi oraz w realizacji różnego typu zadań zarówno indywidualnych jak i grupowych.
3. Poznawanie emocji i sposobów radzenia sobie z nimi.
4. Diagnoza własnych i cudzych potrzeb.
5. Uczenie się współpracy i dbanie o swoją autonomię
6. Uczenie się lepszego pełnienia różnych ról.
7. Uczenie się korzystania ze swoich mocnych stron.
8. Uczenie się rozwiązywania konfliktów.

9. Poznanie mechanizmów uzależnień oraz faz choroby alkoholowej, poznanie zachowań w rodzinie wskazujących na współuzależnienie tych członków rodziny, którzy sami nie nadużywają alkoholu.

10. Uczenie się umiejętności asertywnych.

Ogółem ze świadczeń pomocy społecznej w 2015 r. korzystały 823 rodziny. Łączna liczba klientów pomocy społecznej w mieście wynosiła 2100 osób, co stanowi 12,43 % ogółu mieszkańców miasta.

Liczba mieszkańców naszego miasta /zameldowanych na pobyt stały oraz czasowy/ na koniec 2015r. – wynosiła 16 895 osób .

Pracą socjalną objętych było 1 140 rodzin w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej 317 osób.

Praca socjalna ukierunkowana jest na rozwiązywanie różnych problemów dotyczących osób lub rodzin, powodujących określone dysfunkcje w ich życiu lub prowadzących do ich wykluczenia społecznego.

Celem pracy socjalnej w wymiarze jednostkowym jest doprowadzenie, przy jednoczesnym wykorzystaniu potencjału osób, których dotyczy, do osiągnięcia stanu, w którym osoby te na miarę własnych możliwości będą mogły funkcjonować w społeczności lokalnej, wypełniać role społeczne i posiadać dostęp do określonych dóbr.

Z analizy dokumentacji wynika, że nie maleje liczba osób, które zwracają się do ośrodka z wnioskiem o udzielenie pomocy. Należy dostrzec, że powodem tego jest nieustanne pogłębianie się trudnej sytuacji życiowej osób. Wraz ze wzrostem bezrobocia i innych patologii wynikających ze stagnacji na rynku pracy wzrasta ubóstwo. I można powiedzieć też odwrotnie, że wraz ze wzrostem ubóstwa pogłębiają się patologie i wzrasta degradacja rodzin. Część społeczeństwa osiągnęła już, lub ma szansę osiągnąć standard życia porównywalny ze standardem krajów wysoko uprzemysłowionych, podczas gdy stopień zaspokojenia podstawowych potrzeb znacznej liczby obywateli uległ istotnemu pogorszeniu. Zwiększenie liczby rodzin i osób skazanych na ubieganie się i korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej, towarzyszy równoległe zjawisko trwałego uzależnienia od tego wsparcia. Oznacza to, że wiele rodzin, które znalazły się w kręgu podopiecznych, pozostaje w nim przez dłuższy czas i nic nie wskazuje, by mogły opuścić grono długoletnich klientów pomocy społecznej.

Najczęstszymi powodami korzystania z pomocy społecznej w 2015r. było:

- ubóstwo /652 rodzin/

- bezrobocie /621 rodzin/

- niepełnosprawność /311 rodziny/

- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych * i prowadzenia gospodarstwa domowego 182 rodzin, w tym 181 rodziny niepełne i 1 rodzina wielodzietna
- potrzeba ochrony macierzyństwa /81 rodziny/
- długotrwała choroba /54 rodzin/
- alkoholizm /67 rodziny/
- bezdomność /29 osób/
- trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego /19 osób/

Problemem najwyższej rangi jest ubóstwo. Nie maleje liczba rodzin, które z powodu braków środków finansowych na zaspokojenie najpilniejszych potrzeb zwracają się o pomoc. Rozszerzanie się sfery ubóstwa stało się problemem w skali masowej, obejmując niespodziewanie liczne kategorie ludności. Drugim dominującym problemem jest bezrobocie. W dużej mierze to właśnie bezrobocie jest przyczyną narastającego ubożenia rodzin oraz szerzenia się patologii. Wzrasta stagnacja, zniechęcenie, rodzą się złe nawyki. Wzrasta liczba osób niepełnosprawnych, które nie mają uprawnień do świadczeń z ubezpieczenia społecznego, a ich stan zdrowia nie pozwala im na podjęcie jakiegokolwiek pracy. Wszystkie te trudności prowadzą do bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego. Wzrasta liczba rodzin niepełnych. Rodziny stają się niewydolne wychowawczo. Od lat nie maleje liczba rodzin wielodzietnych, choć właśnie w tych rodzinach najtrudniej jest zaspokoić większość potrzeb życiowych. Zwrócić należy uwagę na to, że w większości rodzin żaden z powodów trudnej sytuacji życiowej nie występuje pojedynczo. Problemy nawarstwiają się i występują w postaci skumulowanej. Jeden problem pociąga za sobą drugi, tworzą krąg, który dla większości osób jest kręgiem zamkniętym i trudno znaleźć jest punkt wyjścia.

Struktura MOPS na koniec 2015r. przedstawiała się następująco:

- kierownik
- księgową
- starszy specjalista pracy socjalnej - 1
- pracownicy socjalni – 7
- pracownicy obsługi biurowej – 1 /staż zawodowy/
- opiekunki domowe - 8 /w tym 1 staż/
- pracownicy świetlic terapeutycznych – 5 /w tym 1 umowa – zlecenie, i 1 staż zawodowy/

- pracownicy wykonujący specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi
– 9 osób /umowy – zlecenia w tym: 3 pedagogów, 1 logopedę, 2 psychologów, 1 fizjoterapeutę, 1 terapeutę/

MOPS zatrudniał w 2015r. na umowę zlecenie prawnika, którego zadaniem jest bezpłatnie udzielanie porad prawnych mieszkańcom Rypina znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, osobistej i rodzinnej. Łącznie udzielono 416 porad.

W ramach działań przeciwdziałania przemocy w rodzinie od lipca 2015r. zatrudniał psychologa, którego zadaniem było udzielanie nieodpłatnego wsparcia osobą przeżywającym trudności w rodzinie z uwagi na przemoc i uzależnienia. Z porad psychologa skorzystało 16 osób.

Pomoc radcy prawnego oraz psychologa będzie udzielana nadal.

Wszyscy pracownicy socjalni, wykonujący pracę merytoryczną w MOPS posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe. Kierownik posiada specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej zgodnie z zaleceniem art. 122 ustawy o pomocy społecznej.

W roku 2015 pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie podnosili swoje kwalifikacje, biorąc udział w specjalistycznych szkoleniach.

W dniach 23.03 - 8.04 2015r. inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej, działając na podstawie upoważnień Wojewody Kujawsko – Pomorskiego przeprowadzili kontrolę problemową w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Rypinie.

Zakres kontroli obejmował:

- organizację jednostki
- strukturę zatrudnienia i kwalifikację kadry
- kierowanie do domu pomocy społecznej z uwzględnieniem pomocy w formie usług opiekuńczych, realizowanych w ramach zadań własnych gminy
- świadczenie pracy socjalnej z uwzględnieniem kontraktów socjalnych.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2014r.

Stwierdzone uchybienia, dotyczące realizacji merytorycznych zadań były skutkiem nieprecyzyjnego stosowania obowiązujących aktów normatywnych oraz potrzeby wprowadzenia nowego podziału zadań regulaminowych w jednostce.

W oparciu o ustalenia zawarte w protokole kontroli, działalność jednostki oceniono pozytywnie z uchybieniami przekazując zalecenia pokontrolne.

Zalecenia i wnioski zostały wykorzystane i wykonane w celu wyeliminowania stwierdzonych w czasie kontroli problemowej uchybień.

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest diagnoza problemów społecznych prowadzona na bieżąco przez Ośrodek, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców miasta korzystających z pomocy oraz dane przekazywane przez inne podmioty, działające w systemie pomocy społecznej, a także analiza zasobów Miasta Rypina w sferze socjalnej (kadrowych i instytucjonalnych).

W związku z tym, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie określa następujące, najważniejsze potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

- podnoszenie poziomu i doskonalenie sprawności funkcjonowania pomocy społecznej poprzez stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry pomocy społecznej;
- poszerzanie działań służących aktywizacji – społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej oraz zawodowej – osób marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, między innymi w oparciu o projekty dofinansowywane z funduszy europejskich;
- wspieranie rodzin w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowywania dzieci;
- rozpowszechnianie informacji na temat działań podejmowanych na terenie gminy w obszarze polityki społecznej, a także na temat instytucji, placówek oraz organizacji pozarządowych oferujących pomoc.

Przewodniczący
Rady Miasta Rypin
Jarosław Sochacki

